

Звітні матеріали опитування про якість освітнього процесу для здобувачів вищої освіти бакалаврського та магістерського рівнів за ОП 073 «МЕНЕДЖМЕНТ» (жовтень-листопад 2024)

Період проведення: 30.10.- 20.11.2024 (2 етапи, за рівнями освіти)

Анкета «Студенти про якість освітнього процесу» (google-форма)

Процедура опитування: періодичне за графіком, анонімне, добровільне

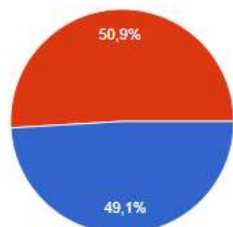
Факультет: економічний

Кількість респондентів: 108 осіб (бакалаври), 76 осіб (магістри)

Форми навчання: денна, заочна

Інформація про респондентів. Анкетування проведене в 2 етапи для здобувачів вищої освіти рівнів бакалавра (1 етап), магістра (2 етап) освітньої програми «Менеджмент». Разом із тим в опитуванні студентів бакалаврського рівня взяли участь з певних причин¹ 22,4% студентів, які на факультеті навчаються за іншими ОП. Відповідно, аналіз результатів якості реалізації ОП «Менеджмент» буде представлений з цією похибкою. Звітні матеріали представлені у формі аналізу-зіставлення якісних параметрів ОП за рівнями вищої освіти, оскільки проєктні групи створені за координації однієї випускової кафедри. Студенти як денної, так і заочної форм навчання активно взяли участь в опитуванні: кількісний показник (понад 75%) є достатнім для надійності отриманих результатів.

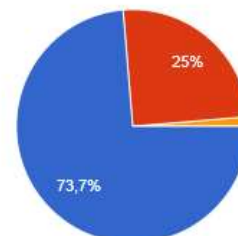
Форма навчання за ОП
108 відповідей

Бакалаври

76 відповідей

Денна
Заочна

Магістри

Респонденти вказали, що навчання в останній рік відбувалося за змішаною формою, студенти заочної форми проходили навчання дистанційно (47% бакалаврів, 22,5 магістрів).

¹ Ймовірно, студенти ОП «Менеджмент» поширили форму опитування серед своїх друзів, міркуючи, що це опитування є загальнофакультетським. Для детальнішого аналізу бази даних в Excel ця похибка виправлена (дані студентів з інших ОП прибрані).

Освітня програма та чинники її реалізації.

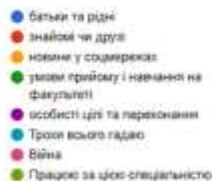
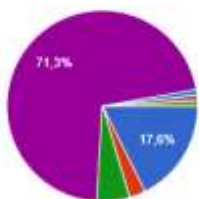
Мотивація вибору ОП.

Бакалаври

Магістри

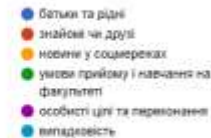
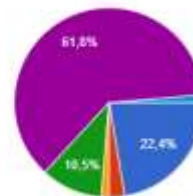
1. На Ваш вибір ОП вплинули найбільше:

108 відповідей

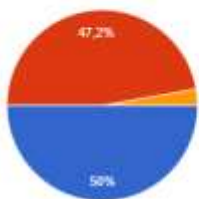
1. На Ваш вибір ОП вплинули найбільше:

76 відповідей

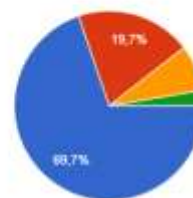
2. Чи ознайомилися Ви зі змістом освітньої програми та переліком освітніх компонентів у ході навчання (на сайті чи за іншими інформаційними джерелами)?

108 відповідей

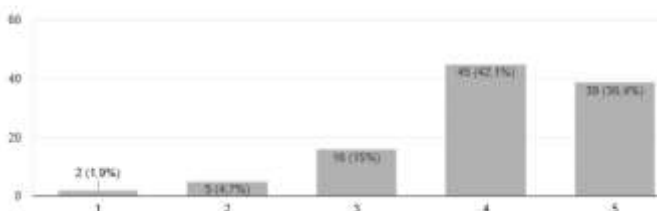
2. Чи ознайомилися Ви зі змістом освітньої програми та переліком освітніх компонентів у ході навчання (на сайті чи за іншими інформаційними джерелами)?

76 відповідей

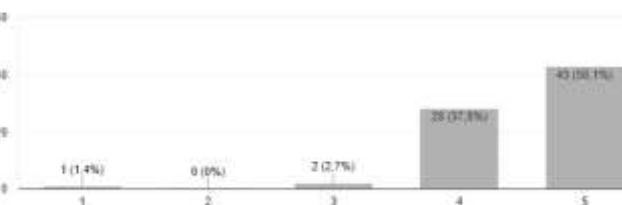
10. Наскільки навчання за Вашою освітньою програмою відповідає в цілому вашим очікуванням?

107 відповідей

10. Наскільки навчання за Вашою освітньою програмою відповідає в цілому вашим очікуванням?

74 відповідей

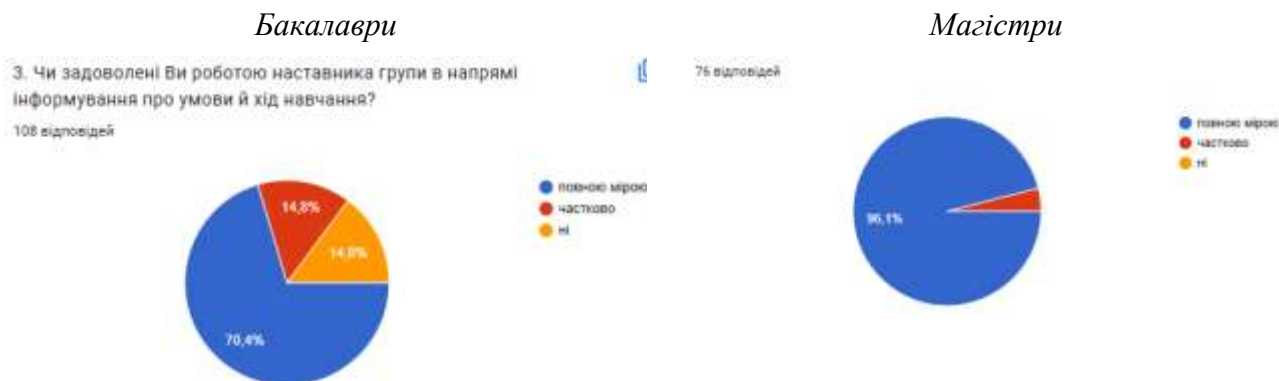
Зіставлення діаграм за рівнями вищої освіти демонструє, що вибір освітньої програми студентами відбувався свідомо, цілеспрямовано, з урахуванням порад батьків і рідних. Поодинокі відповіді на це питання вказують на певні виключення – «випадково, війна, знайомі чи друзі радили». Можливо, випадковість вибору ОП вплинула і на очікування бакалаврів (до 22% вони не справилися).

Очевидно, що магістри ОП обирали після навчання за ОП бакалаврського рівня, тому вже більш адаптовані були до умов прийому і навчання (10,5%), радились із рідними також (22,5%), відповідно, результати навчання були очікуваними. Соцмережі і новини факультету в інформаційному просторі практично не враховані, студенти не звертають увагу на інформацію в інформаційному просторі. *Відповідно, ці дані може проєктна група врахувати під час планування профорієнтаційної роботи (очні форми інтерактивної взаємодії, спілкування – Дні відкритих дверей, цікаві заходи-тренінги, квести тощо).*

Також на мотивацію навчання впливає чинник усвідомлення змісту і структури ОП: цей чинник був більш вагомим для бакалаврів, магістри вже меншою мірою тим

цікавилися (довіра, попередні консультації з викладачами тощо). Однак це може впливати негативно на мотивацію навчання, суб'єктність і активність у формуванні студентами індивідуальної освітньої траєкторії, вибору дисциплін, відвідування занять тощо.

Організація процесу навчання. Аналіз результатів відповідей на зап.3,5 свідчить про задовільну оцінку процесу навчання студентами денної форми і значущі проблеми в організації навчання за заочною. Роботою наставників груп респонденти задоволені (окремі зауваження «не завжди» не підкріплені коментарями і ймовірно мають об'єктивні причини):

Результати свідчать про більшу значущість ролі наставника для бакалаврів, які допоможуть адаптуватися до умов навчання, соціалізуватися, проконсультувати тощо. Магістри дуже позитивно відгукувалися, однак для студентів дистанційної форми були й протилежні думки (хаотичність інформування).

***Особливо критично респонденти відгукнулись про роботу диспетчера для заочної форми навчання (реєстрація на платформі мудл, інформування про заняття, іспити, консультації тощо). Такі критичні судження повторюються у кількох опитуваннях для економічного факультету. Відповідно, ситуація потребує вирішення, адже студенти платять за навчання і належну його організацію.

78,5% - заняття за розкладом. Частково чи ні – у ситуаціях об'єктивних, або ж це знову стосувалося відповідей студентів заочної форми навчання (невчасно поінформували і дали покликання на заняття)

97,5 % - заняття за розкладом, за виключенням об'єктивних обставин

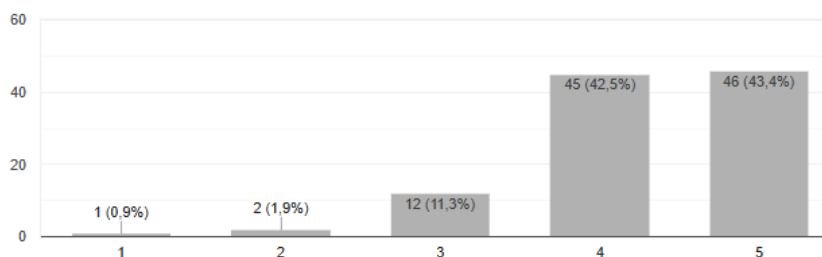
Освітні компоненти та їх практична значущість.

Бакалаври. У відповідях на групу запитань за цим параметром студенти оцінили рівень викладання освітніх компонентів як «достатній» і «високий» (86%). Однак понад 50% студентів не впевнені у тому, що підготовлені до застосування отриманих знань на практиці, у подальшому житті.

7. Оцініть балом міру якості прочитаних навчальних дисциплін, курсів у зіставленні з Вашими очікуваннями:

[Копіювати діаграму](#)

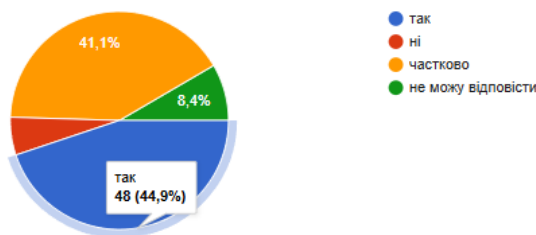
106 відповідей

8. Чи сприяли прочитані навчальні дисципліни виникненню у Вас ідей щодо практичного застосування засвоєного матеріалу у позанавчальній ситуації, у подальшому професійному житті?

[Копіювати діаграму](#)

107 відповідей

Для подальшої самоосвіти вибір студентів лежить як у полі зору фахових курсів, так і курсів загальноосвітньої підготовки: вступ до спеціальності (?), менеджмент, самоменеджмент, маркетинг, іноземні мови, право, соціологія, стратегічний менеджмент, управління персоналом, звітність підприємства, економічна теорія, аграрні технології, комерційна діяльність, вища математика, українська мова, ділова етика, economic IT (Data analysis), етика бізнесу, офіс-менеджмент, страхування, тайм-менеджмент.

Перелік обраного є досить розрізненим, що може свідчити про позитивне ставлення до викладача курсу, певні здібності студентів, але й про несформованість чітко професійних спрямувань.

Окремі рекомендації респондентів стосувалися дисциплін: Економічна теорія, Маркетинг, Соціологія, Аграрні технології, Фізкультура (може бути пов'язане зі складністю сприйняття курсу, вимогами викладача, застарілістю інформації).

Магістри. Рівень задоволеності реалізацією освітніх компонентів програми у магістрів є значно вищим: 68% опитаних оцінили його на високому, 28% - достатньому

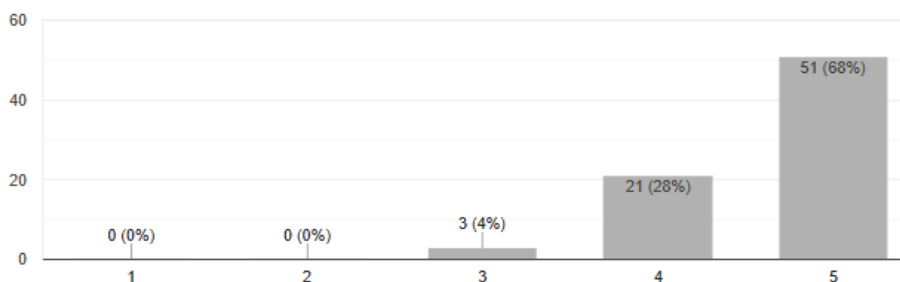
рівнях. Однак все ж показник практикоорієнтованості є невисоким: близько 45% респондентів мають сумніви і заперечення.

Тому проєктній групі освітніх програм варто звернути увагу на цей показник якості на рівні освітніх компонентів, акцентуючи увагу викладачів на компетентності та результати практичного, профорієнтованого змісту.

7. Оцініть балом міру якості прочитаних навчальних дисциплін, курсів у зіставленні з Вашими очікуваннями:

 Копіювати діаграму

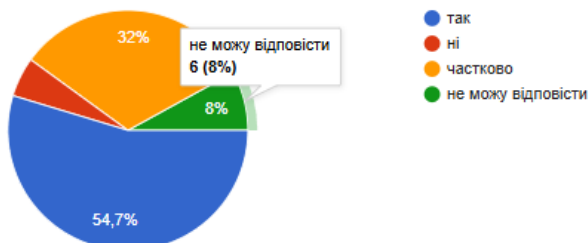
75 відповідей

8. Чи сприяли прочитані навчальні дисципліни виникненню у Вас ідей щодо практичного застосування засвоєного матеріалу у позанавчальній ситуації, у подальшому професійному житті?

 Копіювати діаграму

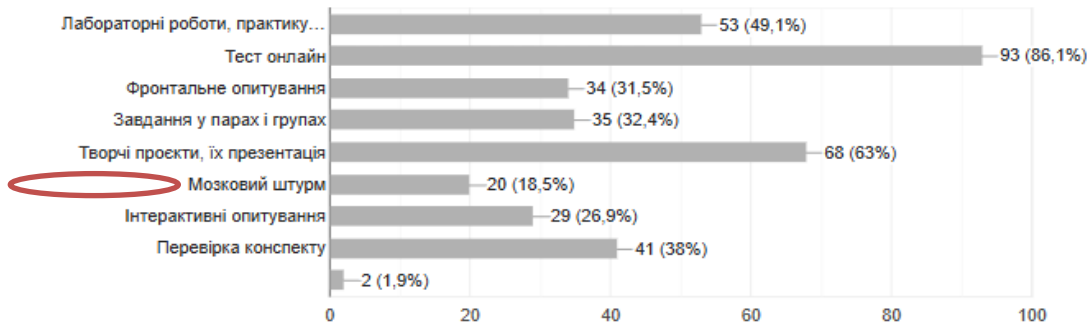
75 відповідей

Рівень задоволеності забезпеченням навчання: матеріально-технічним, організаційним, інформаційно-освітнім – *достатній*. У блоці відкритих запитань студенти зазначили, що в умовах змішаного навчання у взаємодії з викладачами і навчанні було використано різні інформаційно-навчальні джерела (соціальні мережі, файлообмінники, Zoom, платформа для навчання MOODLE).

Форми контролю навчальної діяльності: рейтинговий аналіз відповідей вказує на те, що за освітніми програмами складається певна традиція використання форм контролю: насамперед, онлайн тестування на платформі мудл, виступи із презентаціями і проєктами, практичні роботи. *Разом із тим процес урізноманітнення форм контролю, спрямований на аналіз компетентнісної сформованості результатів навчання, активній взаємодії зі студентами, вирішенні творчих завдань і практичних кейсів, роботи в групах, інтерактивного оцінювання з дискусією - має бути в полі зору викладачів і надалі.*

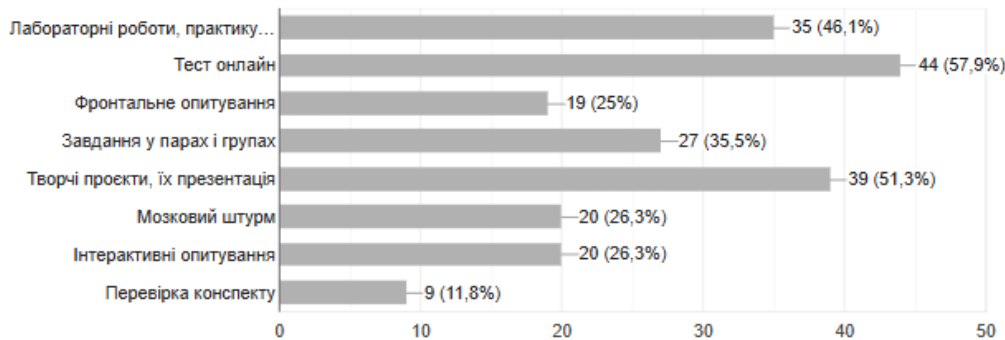
Бакалаври

Рейтинг форм К.

- Тестування
- Проекти і презентації
- Практикуми
- Перевірка конспектів (?)
- Завдання в групах

Магістри

- Тестування
- Проекти і презентації
- Практикуми
- Завдання в групах
- Мозковий штурм та інтерактивні опитування (!+)

Вибірковість, забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії.

Бакалаври

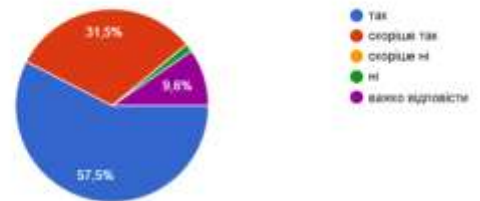
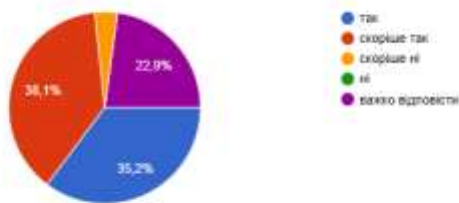
Магістри

15. Чи забезпечено Вам можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через ВИБІР навчальних дисциплін як для загального, так і професійного розвитку?

15. Чи забезпечено Вам можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через ВИБІР навчальних дисциплін як для загального, так і професійного розвитку?

106 відповідей

73 відповідей

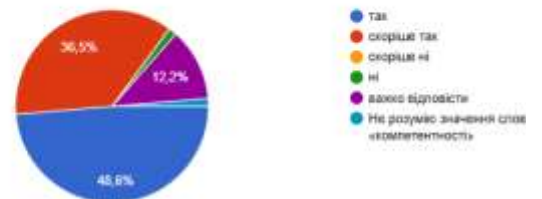
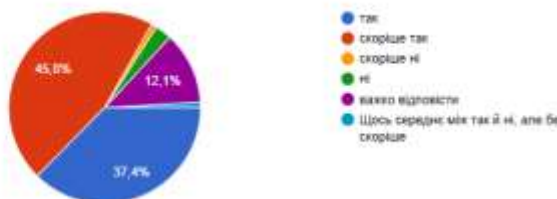

16. Чи вважаєте, що обрана освітня програма формує у Вас важливі життєві навички, ключові компетентності?

16. Чи вважаєте, що обрана освітня програма формує у Вас важливі життєві навички, ключові компетентності?

107 відповідей

74 відповідей

У цілому відповіді студентства свідчать про певну обізнаність у цьому аспекті реалізації освітньої програми, за певними виключеннями. Але планування заходів, спрямованих на інформування студентів про можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії засобами вибору дисциплін і курсів, самоосвіти, неформальної

освіти, участі в роботі самоврядування, академічній мобільності тощо – важливий чинник якісного розвитку програми.

З метою удосконалення програми варто звернути увагу на показник індивідуалізації і варіативності освітньої програми: є категорія респондентів, які принцип «вибірковості курсів» не усвідомлюють як забезпечення їм можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії. Також процес вивчення навчальних дисциплін бажано для студентів більшого усвідомлення здатності до розвитку їхніх життєвих навичок (корелює з запитанням 8 про практичну спрямованість навчання).

Комплексна оцінка різних аспектів навчання за ОП є в межах достатнього рівня – 4,1 бали.

Аспекти оцінювання:

- 1 - методи і форми викладання,
- 2 - якість викладання основних фахових дисциплін,
- 3 - процедура обрання вибіркового дисциплін,
- 4 - практична та науково-дослідна складові навчання,
- 5 - додаткові можливості для саморозвитку (консультації, тренінги, семінари, студентські воркшопи тощо),
- 6 - дотримання етичних норм, принципів академічної доброчесності і відповідних правил в освітній діяльності,
- 7 - соціально-побутова сфера життєдіяльності (умови проживання, харчування, безпека навчання, місцеперебування),
- 8 - забезпечення прав і свобод, відсутність проявів різного типу дискримінацій,
- 9 - інформаційна забезпеченість освітнього процесу (робота наставників, сайт, інші джерела інформування).

Проблемні питання, що потребують обговорення, частково виявлені за напрямками: для бакалаврів - 1, 5, 7, 8 (?); для магістрів – 4. Суттєвих зауважень від студентів не надходило.

Емоційна сфера. У відповідях на це запитання студенти дуже активізувалися. Особливо це стосується бакалаврів, магістри більш стабільні емоційно й адаптувалися до складних умов війни.

Ситуація широкомасштабної війни значною мірою впливає на мотивацію студентів, прояв тривоги, концентрацію уваги на навчанні (до 75% відповідей). *Все це викликає необхідність створювати в освітньому середовищі умови для безпечного навчання й зміцнення ментального здоров'я студентів:* (типова цитата) «Воєнна ситуація значно впливає на емоційний стан і мотивацію до навчання. Постійна тривога, відчуття небезпеки та невизначеності створюють стрес, який ускладнює концентрацію на навчальному процесі. Часто з'являється емоційне виснаження, через що важко підтримувати попередній рівень мотивації».

Пропозиції студентів для удосконалення освітньої програми підтверджують їхні відповіді на запитання анкети і стосуються питань:

- осучаснення методики викладання зі зменшенням питомої ваги «начитки лекцій»;
- чіткості в організації навчання та інформаційному його забезпеченні (особливо це стосується заочної форми);
- більшої сконцентрованості змісту освітніх компонентів на цілях освітньої програми, збільшення практичної складової;
- більше проєктів і творчих завдань, спрямованих на розвиток творчості, інновації;
- вивчення сучасних економічних питань, актуальних курсів (бренд-менеджмент, біржовий аналіз), зустрічей із досвідченими фахівцями;
- покращення соціально-побутової сфери, а в разі тривоги пари проводити вже онлайн весь день;
- вивчення іноземних мов;
- закінчення війни (!).

Технічна обробка та аналіз – Дем'яненко О.О.